

Posudek vedoucího bakalářské práce

Význam detailu ve veřejném prostoru

Tereza Viková, specializace v pedagogice, výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Tereza Viková si vybrala z poměrně širokého zadání bakalářské práce vztah člověka jako měřítka „věcí“ a určitého prostoru. Jestliže určitým detailem v především městském prostředí má být podle posluchačky právě člověk, Tereza tím ještě více rozevřela možnosti uchopení tohoto tématu. Je si toho očividně vědoma a nenechává se zmást množstvím podnětů a zákonitostí týkajících se veřejného prostoru. Kompaktnost práce udržela poměrně jasnou představou, uvažováním o určité distanci. Jednou je to blízkost a podruhé zase vzdálenost. Práci totiž odvíjí od autorského pohledu na člověka ve městě, kdy se subjekt pohybuje pokaždé na nezvyklém místě. Tímto místem jsou střechy domů v různých výškových úrovních. Posluchačka ve své fotografické sérii zachytila architekturu, kde se na první pohled nic neděje. Určité napětí ve vlastně obyčejných snímcích architektonických kompozic je dosaženo tím, že je zde jako detail ve sféře, kde se lidé běžně nenacházejí, zachycen člověk. Tereza Viková nenabízí jasné klíčování cyklu a není to ani třeba. Ať už jdou konkrétní lidé na střechu v jakémkoliv důvodu, jedná se vždy o napětí nepatrnosti a velikosti, ale také určité nevšednosti, přičemž prostředí, ve kterém se člověk pohybuje, je vlastně výhradně jím vytvořené. Studentka tak nechává otevřený prostor dalším úvahám. Je to jakási unikátnost situace, ve které se nachází člověk v prostoru, který je určitým způsobem determinován. Tímto determinantem míní správně posluchačka barvu, proporce, světlo atd., jak píše na str. 19. Je pravda, že Tereza si občas neodpustila určité vysvětlování a zobecňování ve smyslu jak veřejný prostor funguje. Tím mírně oslabila silný motiv práce, který by mohl být možná více rozvíjen na základě jejích úvah, jak a co například ovlivňuje rozdílnost výškových úrovní vzhledem k pozorovateli a pozorovanému. Možná by stálo za úvahu rozšířit kapitolu 1.3. Člověk jako detail ve veřejném prostoru na úkor popisnosti na některých místech práce. V této souvislosti je třeba zmínit, že princip sbírky v dalším případném rozšiřování fotografického cyklu by asi nebyl vhodný, bylo by přínosnější se zabývat určitou hloubkou vyvěrající z prvotního nenápadného rozporu. V opačném případě se může stát, že výtvarně, původní sdělení vyprchá. V tomto ohledu je také zajímavá kapitola, která by se však mohla stát určitým „uzlovým bodem“ a ne jen „podkapitolou“ a to je zmínka o lavičce, jako prostředku pro sezení (str. 21, 22). Lidé na střechách nejen stojí, ale i sedí, protože to umožňuje situace. Tím se nabízí paralela s utvářením tzv. běžného veřejného prostoru. Prostor střech je tak unikátní modelovou situací pro zaměření pozornosti na detail ve veřejném prostoru, který ovlivňuje celek a naopak.

Tereza Viková také ve svém didaktickém projektu poměrně zdařile uplatňuje načerpané znalosti a promítá své zkušenosti do svých návrhů. Je však znát, že chybí jistá praxe což v této situaci nelze vytknout jako chybu. Tereza se na věc dívá správně, jen opět hrozí určitý skluz k formálnosti a některé návrhy projektů by zasloužily prohloubit na úkor variací. Tím prohloubením je zaměření se na podstatu, co v tématu je zkoumáno. Je jasné, že posluchačka se snaží učit žáky cítit barvu a kompozici, ovšem jakoby z jednoho místa (str. 32, 33). Je totiž známo, že někteří architekti mají tendenci vytvářet dokumentaci na základě toho, jak se jim líbí prostor z půdorysu či z řezu. Často pak opomíjejí, jak objekt funguje v širších prostorových vztazích. „Pojem o celku je velice důležitý, je však také nutné se zpět vrátit do perspektivy vidění prostoru z pozice vlastního měřítka vycházejícího z proporcí lidského těla. Je důležité prostor cítit, být intenzívně v něm, což je důležité zvláště v době, kdy děti zaměňují pojmy „prostorovost“ a 3d.

Na závěr je možné dodat, bakalářská práce Terezy Vikové je jinak celkově na vyspělé úrovni po stránce obsahové i formální.